

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Geografie
1.3 Departamentul	Geografie Umană și Turism
1.4 Domeniul de studii	Geografie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Planificare Teritorială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DEMOGRAFIE ȘI HABITAT						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Zotic Vasile						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Zotic Vasile						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studii după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul total de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală echipată cu calculatoare, conexiune la Internet, videoproiector și programe de cartografiere digitală (ArcGIS 9, ArcView 3.2)

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1 Inițierea în analiza și interpretarea sistemică a componentelor demografice și de habitat pe nivele de integrare holonică și identificarea în cadrul ansamblurilor teritoriale a modalităților optime de evaluare a caracteristicilor structurilor teritoriale demografice și de habitat în planificarea teritorială.</p> <p>C2 Înțelegerea și explicarea evoluției structurilor demografice și de habitat actuale din perspectiva unei interpretări practic aplicative în planificarea teritorială.</p> <p>C3 Formarea limbajului general de specialitate în analiza demografică și a habitatului.</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Abordarea integrată a elementelor structurate în ansambluri geosistemice și aprofundarea procedeelelor de <i>cercetare operațională interdisciplinară</i>.</p> <p>CT2 Cunoașterea metodelor de lucru folosite în analiza demografică și a habitatului, inclusiv a tehnicilor bazate pe utilizarea calculatorului.</p> <p>CT3 Formarea abilităților necesare cooperării multidisciplinare, comunicării și edificării de relații partenoriale fundamentate pe aplicarea cunoștințelor însușite și dezvoltarea raționamentelor științifice transdisciplinare.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Însușirea bazei operaționale necesare în utilizarea termenilor, conceptelor, metodelor și tehnicilor de investigare a specificității ansamblurilor teritoriale, prin prisma conexiunilor relaționale: <i>analize tipologice, structurarea și dinamica structurilor antropice, factorii repartiției și localizării</i>.
7.2 Obiectele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Inițierea studenților în analiza și interpretarea fenomenelor demografice și de habitat, în contextul interrelaționării complexe cu cadrul natural și socio-economic. Familiarizarea studenților cu coordonatele practic-aplicative actuale ale activității de planificare teritorială, care au ca finalitate elaborarea studiilor de specialitate și a planurilor de amenajare a teritoriului. Aplicarea metodelor moderne de investigare a ansamblurilor teritoriale în vederea eliminării/reducerii disfuncțiilor și stărilor critice care afectează structurile umane și elaborării strategiilor axate pe dezvoltarea durabilă. Formarea abilităților de comunicare și de operaționalizare a cunoștințelor însușite prin elaborarea și susținerea de proiecte axate pe aprofundarea unor studii de caz prezentate în tematica aferentă cursului.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Demografie – obiect și domeniu de cercetare</p> <p>1.1. Rolul componentei demografice în planificarea teritorială</p> <p>1.2. Populația ca sistem</p>	<p>expunerea combinată cu metode activ-participative</p>	<p>2 ore</p>

<p>1.3. Sistemul informațional și metodele utilizate în studiul populației</p> <p>1.4. Tranziția demografică</p> <p>1.5. Conceptul de calitate a vieții</p>		
<p>2. Indicatorii mărimii numerice și repartiției teritoriale a populației</p> <p>2.1. Numărul populației</p> <p>2.2. Numărul total al populației</p> <p>2.3. Numărul mediu al populației</p> <p>2.4. Estimarea (actualizarea) numărului populației</p> <p>2.5. Dinamica numărului populației</p> <p>2.6. Prognoza demografică</p> <p>2.7. Factorii repartiției</p> <p>2.8. Indicatorii repartiției</p>	<p>metode didactice activ-participative</p> <p>prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>3. Mișcarea naturală a populației</p> <p>3.1. Natalitatea - noțiuni, concepte, factori</p> <p>3.2. Sistemul de indicatori ai natalității</p> <p>3.3. Mortalitatea - noțiuni, concepte, factori</p> <p>3.4. Sistemul de indicatori ai mortalității</p> <p>3.5. Morbiditatea - noțiuni, concepte, factori, sistemul de indicatori</p> <p>3.6. Bilanțul demografic natural</p> <p>3.7. Creșterea demografică naturală</p> <p>3.8. Reproducerea populației - noțiuni, concepte, factori, sistemul de indicatori</p>	<p>conversația euristică</p> <p>problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>4. Mișcarea migratorie a populației</p> <p>4.1. Conceptul de mobilitate teritorială a populației</p> <p>4.2. Cauzele și tipuri de migrații</p> <p>4.3. Indicatorii de analiză a migrației</p> <p>4.4. Bilanțul demografic migratoriu</p> <p>4.5. Bilanțul demografic general</p>	<p>conversația euristică</p> <p>problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>5. Structuri demografice</p> <p>5.1. Structura pe sexe</p> <p>5.2. Structura după vârstă</p> <p>5.3. Structura matrimonială</p> <p>5.4. Structura populației pe familii și gospodării</p> <p>5.5. Structura etnică</p> <p>5.6. Structura rasială</p>	<p>conversația euristică</p> <p>problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>6. Structuri demografice</p> <p>6.1. Structura lingvistică</p> <p>6.2. Structura pe medii rezidențiale</p> <p>6.3. Structura după nivelul de instruire</p> <p>6.4. Structura pe religii</p> <p>6.5. Structura economică</p>	<p>conversația euristică</p> <p>problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>7. Calitatea vieții populației</p> <p>7.1. Cadrul natural și calitatea vieții</p> <p>7.2. Indicatorii sociali ai calității vieții</p> <p>7.3. Mobilitatea socială</p> <p>7.4. Forța de muncă</p> <p>7.5. Nivelul de sărăcie</p> <p>7.6. Evaluarea stării de sănătate a populației</p> <p>7.8. Caracterizarea sistemului de învățământ</p>	<p>conversația euristică</p> <p>problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>

<p>7.9. Cultura și arta 7.10. Indicatori ai libertății și dezvoltării umane 7.11. Indicatori subiectivi ai calității vieții 7.12. Indicatori economici ai calității vieții</p>		
<p>8. Habitatul - obiect și domeniu de cercetare 8.1. Rolul habitatului în planificarea teritorială 8.2. Așezările – caractere generale 8.3. Factorii concurenți ai localizării așezărilor 8.4. Calitățile intrinseci și extrinseci ale plasamentului spațial al așezărilor 8.5. Distribuția altitudinală și latitudinală a așezărilor 8.6. Distribuția plan-spațială a așezărilor</p>	<p>conversația euristică problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>9. Definiția și criteriile de individualizare ale habitatului urban 9.1. Definierea spațiului urban 9.2. Geneza spațiului urban 9.3. Componentele majore ale spațiului urban 9.4. Sistemul urban 9.5. Energetica sistemelor urbane</p>	<p>conversația euristică problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>10. Structura internă a orașului 10.1. Factorii care generează structurarea internă a orașelor 10.2. Structurarea internă ca proces continuu 10.3. Zonele funcționale ale orașului 10.4. Repartiția internă a zonelor funcționale</p>	<p>conversația euristică problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>11. Configurația plan-spațială a orașului 11.1. Rolul planului orașului în dezvoltarea acestuia 11.2. Tipologia plan-spațială a orașelor 11.3. Extinderea spațială a orașelor 11.4. Forme de concentrare urbană</p>	<p>conversația euristică problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>12. Elemente de economie urbană 12.1. Caracteristici generale 12.2. Dezindustrializarea și terțiarizarea, ca procese economice actuale 12.3. Tipologia activităților economice urbane 12.4. Circulația și transporturile urbane 12.5. Aprovizionarea orașelor 12.6. Evacuarea deșeurilor urbane</p>	<p>conversația euristică problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>13. Influența orașului asupra regiunii 13.1. Definiția și caracteristicile zonei de influență 13.2. Teorii ale locului central 13.3. Determinarea zonelor de influență 13.4. Zonele de influență ale orașului 13.5. Importanța zonelor de influență urbană în organizarea spațiului</p>	<p>conversația euristică problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>
<p>14. Definiția și criteriile de individualizare ale habitatului rural 14.1. Habitatul rural - concept 14.2. Componentele habitatului rural 14.3. Modelul cognitiv al unei așezări rurale 14.4. Clasificarea așezărilor rurale 14.5. Gospodăriile și dotările publice rurale 14.6. Structura și funcțiile habitatului rural</p>	<p>conversația euristică problematizarea prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	<p>2 ore</p>

Bibliografie

1. **Chorley R. J., Haggett, P.** (1967), *Socio-Economic Models in Geography*, University Paperbacks, Methuen: London.
2. **Cucu, V.** (1997), *Geografie umană generală. Geografia populației*, Casa de editură „Viața Românească“.
3. **Cucu, V.** (2000), *Geografia așezărilor rurale*, Editura Domino, Târgoviște.
4. **Dumitrache, Liliana** (2004), *Starea de sănătate a populației României. O abordare geografică*, Editura Univers Enciclopedic, București.
5. **Emandi E. I.** (1996), *Habitatul urban și cultura spațiului*, Editura Glasul Bucovinei, Iași.
6. **Erdeli G., Cucu, V.** (2005), *România. Populație. Așezări umane. Economie*, Editura Transversal, București.
7. **Erdeli, G., Dumitrache, Liliana** (2001), *Geografia populației*, Editura Corint, București.
8. **Fellmann, J., Getis, A., Getis, J.** (1990), *Human Geography*, Wm. C. Brown Publishers.
9. **Frăsineanu, D.** (2005), *Geopolitica*, Editura Fundației România de Măine, București.
10. **Garnier, B., Jaqueline, Chabot, G.** (1970), *Geografie urbană*, Editura Științifică, București.
11. **Gilg, A.** (1985), *An Introduction to Rural Geography*, Edit. Arnold, London.
12. **Groza, O.** (2003), *Les territoires de l'industrie*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
13. **Guran-Nica, Liliana, Dragomir, Marilena** (2006), *Geografie umană generală*, Editura Fundației România de Măine, București.
14. **Hudson, F. S.** (1976), *A Geography of Settlements*, Second Edition, Macdonald and Evans.
15. **Ianoș, I.** (1987), *Orașele și organizarea spațiului geografic*, Editura Academiei Române, București.
16. **Ianoș, I.** (2000), *Sisteme teritoriale*, Editura Tehnică, București.
17. **Ianoș, I., Humeau, J.-B.** (2000), *Teoria sistemelor de așezări umane*, Editura Tehnică, București.
18. **Ilieș Al., Stașac, M.** (2000), *Studiul geografic al populației*, Editura Universității din Oradea, Oradea.
19. **Ilinca, N.** (1999), *Geografie Umană. Populația și așezările omenești*, Editura Corint, București.
20. **Surd, V., coord.** (1999), *Rural space and regional development*, Editura Studia, Cluj-Napoca.
21. **Surd, V., Zotic, V., coord.** (2003), *Rural space and regional development*, Editura Studia, Cluj-Napoca.
22. **Surd, V.** (2003), *Geografia așezărilor*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
23. **Surd, V.** (2001), *Geodemografie*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
24. **Surd, V.** (1993), *Introducere în geografia rurală*, Editura Interferențe, Cluj-Napoca.
25. **Surd, V.** (2002), *Introducere în geografia spațiului rural*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
26. **Matei, I., Mihăilescu, M.** (1985), *Satul românesc*, Editura Academiei Române, București.
27. **Nicoară, L.** (1999), *Geografia populației*, Editura Focul Viu, Cluj-Napoca.
28. **Oțiman, P. J.** (1997), *Dezvoltarea rurală în România*, Editura Agroprint, Timișoara.
29. **Trebici, V.** (1974), *Populația mondială*, Editura Științifică, București.
30. **Vert, C.** (2000), *Geografia populației și așezărilor umane*. Tipografia Universității de Vest, Timișoara.
31. **Vert, C.** (2001), *Geografia populației. Teorie și metodologie*, Editura MIRTON, Timișoara.
32. **Vert, C.** (1995), *Analiza demografică. Manual practic*. Editura MIRTON, Timișoara.
33. **Waugh, D.** (2000), *Geography. An Integrated Approach*, First published by Nelson, London.
34. **Walmsley D. J., Lewis, G. J.** (1985), *Human Geography. Behavioural Approaches*. Longman. London and New York.

8.2 Seminar/laborator

Metode de predare

Observații

1. Calculul și interpretarea indicatorilor demografici privind mărimea și evoluția

folosirea aplicațiilor soft specializate (Microsoft Excel)

2 ore

numerică a populației	modelarea lucrul în grup organizat	
2. Calculul și interpretarea indicatorilor demografici privind mișcarea naturală și migratorie a populației	folosirea aplicațiilor soft specializate (Microsoft Excel) modelarea lucrul în grup organizat	2 ore
3. Calculul și interpretarea indicatorilor privind categorii de structuri demografice	folosirea aplicațiilor soft specializate (Microsoft Excel) modelarea lucrul în grup organizat	2 ore
4. Calculul și interpretarea indicatorilor sociali privind calitatea vieții	folosirea aplicațiilor soft specializate (Microsoft Excel) modelarea lucrul în grup organizat	2 ore
5. Tehnici de reprezentare grafică și cartografică a rezultatelor analizei statistice. Diagrame, cartograme, cartodiagrame	folosirea aplicațiilor soft specializate (Microsoft Excel) modelarea GIS (ArcGIS 9, ArcView 3.2) lucrul în grup organizat	2 ore
6. Prezentare metodologie, elaborare și interpretare plan de situație pentru o localitate rurală, scara 1:10000	folosirea aplicațiilor soft specializate modelarea GIS (ArcGIS 9, ArcView 3.2) lucrul în grup organizat	2 ore
7. Prezentare metodologie, elaborare și interpretare plan de situație pentru o localitate urbană, scara 1:10000	folosirea aplicațiilor soft specializate modelarea GIS (ArcGIS 9, ArcView 3.2) lucrul în grup organizat	2 ore

Bibliografie

1. **Bocoș Mușata, Ciascai Liliana, Dulamă Maria Eliza** (2009), *Sinteze de didactică universitară, Instruirea Interactivă*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
2. **Dulamă Maria Eliza** (2010), *Didactica axată pe competențe*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
3. **Dulamă Maria Eliza** (2006), *Metodologie didactică*, Editura CLUSIUM, Cluj-Napoca.
4. **Dulamă Maria Eliza** (2000), *Strategii didactice*, Editura CLUSIUM, Cluj-Napoca.
5. **Ilieș Al., Stașac, M.** (2000), *Studiul geografic al populației*, Editura Universității din Oradea, Oradea.
6. **Nimigeanu, V.** (1984), *Metodologia cercetărilor geografice regionale*, Universitatea "Al.I.Cuza", Iași.
7. **Panaite Ludmila** (1974), *Metodologia cercetării economico-geografice*, Centrul de multiplicare al Universității din București.
8. **Petrea, D.** (2005), *Obiect, metodă și cunoaștere geografică*, Editura Universității din Oradea, Oradea.
9. **Vert, C.** (2000), *Geografia populației și așezărilor umane*. Tipografia Universității de Vest, Timișoara.
10. **Vert, C.** (1995), *Analiza demografică. Manual practic*. Editura MIRTON, Timișoara.
11. **von Wright Georg Henrik** (1995), *Explicație și înțelegere*, Editura Humanitas, București.

9. Colaborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.
- Din analiza opiniilor formulate de angajatori privind atributele preferențiale ale formației de specialiști a rezultat un grad ridicat de apreciere a profesionalismului acestora, ceea ce confirmă faptul că, structura și conținutul curriculei educaționale construită pentru acest program de studii sunt corecte, cuprinzătoare și eficiente.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • verificarea gradului de sistematizare și utilizare a noțiunilor însușite • coerența logică și forța argumentativă • gradul de asimilare a terminologiei de specialitate • aspectele atitudinale: interesul pentru studiu individual 	Evaluare secvențială (orală) în timpul semestrului: <ul style="list-style-type: none"> - expunerea liberă - conversația de evaluare - chestionarea orală 	5%
		Evaluare scrisă (finală) în sesiunea de examene: <ul style="list-style-type: none"> - testare sumativă Participarea activă la cursuri	50%
10.5 Seminar/labrador	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de aplicare în practică • capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate • criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiu individual 	Evaluare portofoliu lucrări practice	15%
		Test de aptitudini practice în analiza demografică și a habitatului	25%
		Participarea activă la seminarii	5%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea aspectelor teoretice și metodologice de bază ale Demografiei și Habitatului (concepțe, principii, metode, mijloace, indicatori, date și informații) în scopul inventarierii, ierarhizării și diferențierii tipurilor de cunoștințe și informații de bază. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

25.04.2020

Conf. dr. Zotic Vasile

Conf. dr. Zotic Vasile

Data avizării în departament

Semnătura șefului de departament